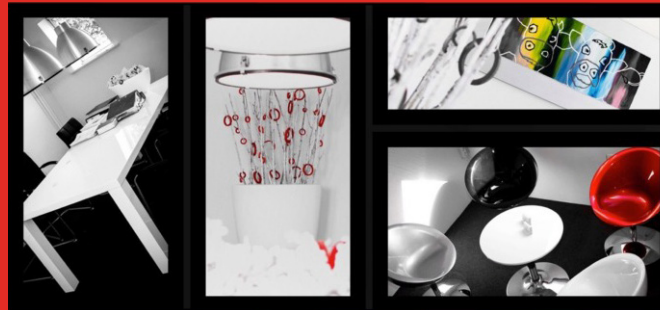

ADVOCATENKANTOOR GIJSEN

CONTRACTEER, INCASSEER, PROCEDEER

RUUD GIJSEN EN JORIS NIESTE

© 2013 R. Gijsen

Dit boek wordt uitgegeven door de besloten vennootschap Advocatenkantoor Gijsen B.V. Alle rechten worden voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande toestemming van de uitgever worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt. Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteurs, redacteurs en uitgevers, geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten en onvolkomenheden, noch voor de gevolgen hiervan

ADVOCATENKANTOOR GIJSEN

VOORWOORD

“Incas-zo, dat doe je zo!” kwam in 2009 uit. In oktober 2012 zag “Atlas Arbeidsrecht” het levenslicht. Van beide vonden 500 hardcopy exemplaren en nog eens zoveel digitale exemplaren hun weg naar onze klanten en relaties. De seminars ontaarden in levendige discussies. Precies wat we willen. Samen met onze relaties actuele onderwerpen aan de kaak stellen in het licht van hun dagelijkse praktijk.

Geregeld horen wij terug dat de boekjes nog steeds op het bureau van onze relaties zijn te vinden en met enige regelmaat geraadpleegd worden. Kortom: hopelijk lukt dat ook weer met onze derde uitgave, die voor u ligt: “Contracteer – Incasseer – Procedeer”. Het is wat de titel zegt: Helder, zonder omhaal en informatief.

Contracteer: Enkel transparantie, helderheid en zorgvuldigheid leidt bij het sluiten van een overeenkomst tot de beste deal. Een snelle, maar niet goed doordachte of vastgelegde overeenkomst, leidt tot brokken. Immers, discussies over niet vastgelegde partijbedoelingen moeten worden vermeden.

Incasseer: Enkel een doeltreffende inzet van de meest efficiënte incassomethodieken leidt tot resultaat. Incasseren is maatwerk. Het gaat over debiteurenbeleid en incasso. Van contract, algemene voorwaarden, handtekeningen en volmachten tot facturen, herinneringen en sommaties.

Procedeer: Enkel als het moet, het niet kon worden voorkomen en er geen betere alternatieve oplossing is. En dan met overtuiging, vasthoudendheid, maar steeds met tact! In vogelvlucht het gerechtelijke traject in eerste aanleg, beslaglegging, buitengerechtelijke sanering van schulden, de WSNP en het faillissement.

Kortom, dit boek verdient een plaats naast de eerdere uitgaves, maar aarzel niet het af te geven aan uw administratie, debiteurenafdeling, boekhouder, accountant, relatie of klant. U kunt gratis een extra exemplaar voor uzelf bij ons opvragen. Overigens is dit boek, evenals de eerdere uitgaves, in tablet-versie beschikbaar, zodat het nog gemakkelijker toegankelijk en doorzoekbaar is.

Ruud Gijsen en Joris Nieste

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD

CONTRACTEER	pg. 5
Wie is uw klant?.....	pg. 5
Handels- en verhaalsinformatie.....	pg. 5
Offerte.....	pg. 6
Algemene voorwaarden/leveringsvoorwaarden.....	pg. 7
Overeenkomst.....	pg. 9
Meer zekerheid	pg. 10
Facturen.....	pg. 12

INCASSEER	pg. 14
Herinnering en sommatie.....	pg. 14
Afbetalingsregeling en de “terugverdienmethode”.....	pg. 14
Grosse door de notaris.....	pg. 14
Buitengerechtelijke incassokosten.....	pg. 14
PROCEDEER	pg. 18
Europese Executoriale Titel (EET).....	pg. 18
Europees Betalingsbevel (EBB).....	pg. 18
Het incasso kortgeding.....	pg. 19
Faillissement ter incasso.....	pg. 19
Beslag.....	pg. 20
De dagvaardingsprocedure.....	pg. 23

3 vragen over proceskosten.....	pg. 25
Advocaatkosten.....	pg. 26
Deurwaarderskosten.....	pg. 26
Griffierechten/vastrecht.....	pg. 27
Voorbeelden.....	pg. 27
ENKELE AANVERWANTE ONDERWERPEN.....	pg. 29
Bestuurdersaansprakelijkheid.....	pg. 29
Surseance van betaling.....	pg. 30
Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP).....	pg. 30
Buitengerechtelijke schuldsanering.....	pg. 31
ADVOCATENKANTOOR GIJSEN.....	pg. 32

CONTRACTEER

Onder het buitengerechtelijke traject verstaan wij het hele buitengerechtelijke traject. Dus niet pas vanaf het moment dat een klant niet betaalt. Zie het buitengerechtelijke traject als een keten vanaf het moment van eerste kennismaking met uw klant tot aan het moment van (niet) betalen. Eén gebroken schakel kan een succesvolle incasso in de weg staan.

Wie is uw klant?

Een ogenschijnlijk zinloze vraag, die in de praktijk soms tot de meest uitvoerige procedures leidt. Visitekaartjes zeggen – in juridische zin – niet veel. De openbare registers van de kamer van koophandel iets meer, maar nog steeds niet alles. Vraag dus naar functies, bevoegdheden, volmachten¹, procuraten, etcetera. Trek ze bij de directie na en laat daarvoor – desnoods – tekenen. Dat voorkomt latere discussies over de (rechts)persoon(lijkheid) van uw klant en de (schijn)vertegenwoordigingsbevoegdheid van degene met wie u spreekt.

Gevolmachtigden en procuratiehouders kunnen beperkt zijn in hun handelingsbevoegdheid. Indien de klant in de registers van de kamer van koophandel een bepaalde volmacht of procuratiehouder heeft opgenomen met een maximering van de bevoegdheid kan u dat worden tegengeworpen. Controleer dus altijd voordat u zaken doet de gegevens van de kamer van koophandel.

Bedenk ook dat de potentiële klant die hierover geen duidelijkheid wil of kan verschaffen, qua (toekomstige) betrouwbaarheid en betalingsgedrag betwijfeld moet worden.

Handels- en verhaalsinformatie

Natuurlijk wilt u soms meer weten over de kredietwaardigheid, de handelsmoraal, de verhaalsmogelijkheden en eventuele andere schuldeisers van uw klant. Kennis van gegevens als (privé)adressen, werkgevers, salarissen, kentekens van voer- en vaartuigen, bankrekeningnummers, banksaldi, openstaande vorderingen bij derden, huur(achterstanden), andere schuldeisers, omzetgegevens, voorraden et cetera kunnen immers erg behulpzaam zijn bij de vraag of u zult leveren aan een klant, of een procedure tegen hem wordt opgestart en of de vordering verhaalbaar is.

Handelsinformatie-, recherche- en/of verhaalsinformatiebureaus konden in het verleden veel van dit soort gegevens achterhalen. Over de wijze waarop deze gegevens werden achterhaald, rees twijfels. Met de invoering van de Wet Bescherming Persoonsgegevens (WBP) in 2001 en de Wet Persoonsregistraties is het voor deze bureaus moeilijker geworden om privé-gegevens van uw klant (op legale wijze) te achterhalen, al was het maar omdat (semi-)overheidsorganisaties hun persoonsgegevens beter zijn gaan beveiligen. Er zijn zelfs bureaus –na onderzoeken van het College Bescherming Persoonsgegevens – door het openbaar ministerie vervolgd en veroordeeld voor het op illegale wijze verkrijgen en verstrekken van onder geheimhoudingsplicht vallende persoonsgegevens. Als een dergelijk bureau u gegevens verstrekt, die vallen onder deze wetgeving, kunt u zich bovendien zelf ook strafbaar maken aan schending van dezelfde wetgeving. Voorzichtigheid was en is dus geboden.

Toch hebben wij ook de afgelopen jaren nog ervaren dat het inschakelen van onderzoeksbureaus zeer nuttig en efficiënt kan zijn. Indien daar aanleiding toe bestaat bespreken wij deze optie en de kosten met onze cliënten.

Overigens mogen de ontwikkelingen van de moderne media, met name internet, in dit verband niet worden onderschat. De openbare registers, waaronder de Kamer van Koophandel en het Kadaster, zijn door ons online te raadplegen en verschaffen zo zeer snel nuttige informatie. Vaak weten we een debiteur te traceren via zoekmachines of profielsites², waar deze personen zichzelf of hun onderneming vrijwillig aanprijzen.

Tot slot kan een onaangekondigd bedrijfsbezoek u ook veel informatie verschaffen. Is uw klant nog steeds actief? Vindt er bedrijvigheid plaats? Is er nog – waardevolle – voorraad, inventaris of (vracht)auto's et cetera aanwezig?

Offerte

De offerte is niet alleen vakinhoudelijk van belang. Het is ook een aanbod tot het sluiten van een overeenkomst. Wordt de offerte geaccepteerd, dan is het aanbod daarmee aanvaard en is de (wederkerige) overeenkomst een feit³. Zet u een termijn in de offerte waarbinnen deze kan worden geaccepteerd, dan blijft de offerte in ieder geval tot het verstrijken daarvan gelden. Doet u dat niet, dan kunt u de offerte herroepen zolang deze niet is geaccepteerd. Een acceptatie met een (al dan niet handgeschreven) wijziging van de

voorwaarden, prijzen et cetera wordt gezien als een nieuw (tegen)voorstel van uw klant, waarvoor hetzelfde geldt.

Wat voor u van (essentieel) belang is, moet dus in de offerte staan. Bij een gave aanvaarding is de offerte namelijk meteen de schriftelijke weergave van de overeenkomst.

Algemene voorwaarden/leveringsvoorwaarden⁴

Algemene voorwaarden zijn op zich een handig middel om dezelfde voorwaarden op meerdere overeenkomsten van toepassing te verklaren. Echter, als u ze niet gebruikt op de manier, zoals de wet voorschrijft, zijn ze weliswaar van toepassing, maar kan een beroep op (gehele of gedeeltelijke) vernietiging worden gedaan. Een toch al niet welwillende klant zal hier graag een beroep op doen. In de praktijk is dit dan ook een veel voorkomend verweer.

Gebruikt u algemene voorwaarden, vermeldt dat dan niet alleen op al uw offertes, overeenkomsten, facturen et cetera, maar i) stel ze ook feitelijk ter hand aan uw klant⁵, ii) bij de eerste keer dat u een overeenkomst sluit, maar liefst ook bij elke opvolgende overeenkomst en iii) vraag voor de ontvangst ervan een handtekening⁶.

Wanneer u er gemakshalve voor kiest op uw facturen te verwijzen naar uw algemene voorwaarden is het nog maar de vraag of uw klant deze wel vóór het aangaan van de overeenkomst heeft aanvaard. Immers, de factuur wordt pas na het sluiten (en uitvoeren) van de overeenkomst verzonden. Van belang is het onderscheid tussen consumenten en andere wederpartijen. Bij consumenten oordeelt de rechter eerder dat er geen sprake is van een gerechtvaardigd vertrouwen dat de consument de algemene voorwaarden, na het zonder protest behouden van de factuur, heeft willen aanvaarden. Bij professionele partijen geldt in de rechtspraak als uitgangspunt dat zo'n 3 à 4 zonder protest behouden facturen met zich brengt dat de debiteur de toepasselijkheid van de algemene voorwaarden heeft aanvaard. Bij consumenten ligt deze grens minstens bij 5 behouden facturen.

Correcte en strikte toepassing is dus vereist. Voorkom problemen, door bepalingen en voorwaarden die voor u(w bedrijf) echt van belang zijn in de offerte of overeenkomst zelf te zetten. Immers, een geslaagd beroep op vernietiging van de algemene voorwaarden betekent

dat alles wat erin staat tussen u en de klant niet is overeengekomen. Dus de (wettelijke of handels) rentebedingen, bedingen over buitengerechtelijke incassokosten, aansprakelijkheidsuitsluitingen zijn plotsklaps geen onderdeel meer van de overeenkomst. In onze dagelijkse praktijk heeft dit er inmiddels ook toe geleid dat wij aan veel cliënten adviseren af te zien van het gebruik van algemene voorwaarden en gebruik te maken van een contract waar alle voorwaarden gewoon in vermeld staan.

Echter, het incorporeren van algemene voorwaarden in de overeenkomst brengt niet noodzakelijkerwijs met zich mee dat u ook een beroep kunt doen op deze bedingen. Zolang het beding niet gekwalificeerd kan worden als een zogeheten “kernbeding” dan zal het beding als een algemene voorwaarde getoetst kunnen worden. Men spreekt daarbij van “onredelijk bezwarende bedingen”. Jegens een beding dat onredelijk bezwarend wordt geoordeeld, kan de debiteur een beroep op vernietiging doen. Wanneer een beding vernietigbaar is dient bepaald te worden aan de open norm van artikel 6:233 lid 1 BW. Een beding is vernietigbaar indien het, gelet op de aard en de overige inhoud van de overeenkomst, de wijze waarop de voorwaarden tot stand zijn gekomen, de wederzijds kenbare belangen van partijen en de overige omstandigheden van het geval, onredelijk bezwarend is voor de wederpartij.

Deze open norm geldt echter niet voor alle soorten contractspartijen! Van belang is, wederom, het onderscheid tussen consumenten en professionele partijen. Voor consumenten wordt de open norm namelijk nog aangevuld met een zogeheten zwarte en grijze lijst, die zijn terug te vinden in artikelen 6:236 en 6:237 BW. Het verdient aanbeveling deze lijsten goed in het oog te houden wanneer u uw algemene voorwaarden laat opstellen. Immers, een beding in uw algemene voorwaarden in strijd met de zwarte lijst zal altijd worden vernietigd. Bij de grijze lijst zult u in een concreet geval moeten aantonen dat het betreffende beding niet onredelijk bezwarend is. In die strijd staat u echter al met 1-0, zo niet 2-0, achter!

Wanneer uw debiteur een professionele partij betreft, dient u eveneens het onderscheid te maken tussen kleine, “gewone” en grote wederpartijen. In beginsel kan een professionele wederpartij geen aanspraak maken op de zwarte en grijze lijsten, maar wel op de eerder genoemde open norm. Betreft het echter een grote wederpartij (meer dan 50 werknemers) dan kan deze geen beroep doen op de specifiek voor algemene voorwaarden toegesneden wetsbepalingen en zal deze zich enkel op de redelijkheid en billijkheid kunnen beroepen welke alle overeenkomsten naar Nederlands recht beheersen.

Het verdient derhalve dan ook aanbeveling niet zomaar model algemene voorwaarden te hanteren maar uw overeenkomsten en algemene voorwaarden door een advocaat te laten opstellen, controleren en u, op voorhand, te laten informeren over de rechten waarop uw wederpartijen een beroep kunnen doen. Een gewaarschuwd mens telt immers voor twee. Slim contracteren kan een hoop incassozorgen voorkomen.

Ook voor het gebruik van algemene voorwaarden geldt: is uw klant niet bereid voor de ontvangst en toepasselijkheid te tekenen, dan zal hij ook niet bereid zijn de voorwaarden na te komen en zal een beroep op algemene voorwaarden – mits al op correcte wijze gebruikt – tot juridische strijd en ergernis kunnen leiden.

Daarnaast staan wij graag even stil bij de mogelijkheid langs elektronische weg overeenkomsten te sluiten. Dan gelden er andere eisen voor de terhandstelling van de algemene voorwaarden. Volgens de Hoge Raad dient als uitgangspunt te worden genomen dat de gebruiker van algemene voorwaarden het initiatief tot bekendmaking moet nemen en wel op zodanige wijze dat voor de klant duidelijk is welke voorwaarden van toepassing zijn en dat de wederpartij daarvan eenvoudig kennis moet kunnen nemen⁷. Zo oordeelde de Hoge Raad dat een enkele verwijzing naar de zogeheten Fenit-voorwaarden (standaard algemene voorwaarden voor ondernemingen actief in de informatietechnologie), die op internet middels zoekopdracht zijn terug te vinden, onvoldoende is. Een duidelijke hyperlink naar de algemene voorwaarden en de mogelijkheid deze op te slaan zijn noodzakelijk.

Overeenkomst

Een schriftelijke (en ondertekende) bevestiging die aansluit op de offerte (en daarop geen wezenlijke aanpassingen of uitzonderingen maakt) is een overeenkomst. Het sluiten van een overeenkomst is echter niet aan vormvereisten gebonden. Een mondelinge afspraak is ook een overeenkomst, maar in een procedure tegen uw niet-betalende klant soms een groot probleem! U zult namelijk het bestaan én de inhoud ervan aannemelijk moeten maken. Uw woord tegenover dat van uw klant is niet voldoende. Zelfs is het voor rechter vaak niet voldoende als uw echtgeno(o)t(e), collega of compagnon erbij stond. Bovendien bent u snel een dag kwijt om deze personen, inclusief uzelf en de tegenpartij bij de rechter te horen als getuige.

Kortom, leg de gemaakte afspraken altijd schriftelijk vast.

Overigens kijkt de rechter, mocht het in een procedure aankomen op een uitleg van de inhoud van de overeenkomst, niet alleen naar de woordelijke tekst van de overeenkomst (het contract) maar ook naar de zin die partijen in de gegeven omstandigheden aan de bepalingen mochten geven⁹. Daarbij wordt tevens gekeken naar de offerte, correspondentie, uitlatingen van partijen over en weer en soms ook naar de vraag wie de overeenkomst feitelijk heeft opgemaakt.

Meer zekerheid

Opschorting verplichtingen

U kunt op grond van de wet uw verplichtingen uit de overeenkomst opschorten. Uw klant zal betalen als hij er belang bij heeft dat u blijft leveren of uw verplichtingen ook blijft nakomen. Uw vordering hoeft in dat geval niet eens juridisch opeisbaar te zijn, maar de verplichting die u opschort moet wel moet volgens de wet wel samenhangen met de verplichting waar u aanspraak op maakt. Die samenhang wordt echter gemakkelijk aangenomen.

Let wel op, het opschorten van een verplichting ontslaat (bevrijdt) u niet van uw verplichting uit hoofde van de overeenkomst. Zodra de tegenpartij alsnog presteert bent u daar ook toe gehouden. Als u vindt dat de tegenpartij toerekenbaar tekort is geschoten en u van de overeenkomst (en daarmee uw verplichting) af wil en mogelijk zelfs schadevergoeding wilt vorderen, zult u de overeenkomst moeten ontbinden of opzeggen (als die mogelijkheid in de overeenkomst is opgenomen).

Retentierecht

Vergelijkbaar is het retentierecht. Met een beroep daarop kunt u de zaak waaraan de werkzaamheden zijn verricht achterhouden zolang die werkzaamheden niet zijn voldaan. Vooral interessant voor garagisten en onderhoudsbedrijven, maar het komt zelfs in de bouw voor, dat de aannemer het bouwwerk "onder zich houdt" zolang de aanneemsom niet (volledig) is betaald.

Opschorting dekking/licentie

In alle branches waarin een bepaalde (verzekerings- of service-)dekking wordt verleend of licenties worden verstrekt, kan die dekking of

licentie bij niet nakoming door uw klant worden opgeschort. Dit laatste is de afgelopen jaren meer in zwang gekomen in verband met de opmars van de digitale wereld, waarin bedrijven en particulieren zich van steeds meer software bedienen, waarop een periodieke licentie rust. Uiteraard dient acht te worden geslagen op de (algemene) voorwaarden van het betreffende product.

De klant, waarvoor u het gehele computernetwerk onderhoudt, zal snel genegen zijn de achterstallige facturen te betalen, indien u hem schriftelijk laat weten geen service meer te verlenen of het gebruik van het product, de licentie, verbiedt, zolang de opeisbare facturen niet betaald zijn. Ik verzeker u, na opschorting van de servicedekking is er slechts één netwerkcrash nodig en uw facturen zijn betaald!

Borgstelling⁹ of zekerheden in privé

Als de (directie van uw) klant zijn eigen toezeggingen of beloftes tot betaling serieus neemt, kunt u hem ook vragen daarvoor in privé zekerheid te stellen of garant/borg te staan¹⁰. Voor het opstellen van een borgstellingsovereenkomst of privé-/bestuurders-aansprakelijkheidsverklaring, adviseer ik ons advies te vragen.

Met name de echtgeno(o)t(e) van de bestuurder kan – hoewel niet altijd juridisch terecht – ingeval zij niet heeft meegetekend voor de aansprakelijkstelling een beroep op artikel 1:88 BW doen. Laat in ieder geval altijd de echtgenoten van alle bestuurders mede ondertekenen. Dit kan later veel problemen voorkomen¹¹.

Garant- c.q. borgstelling voor toekomstige vorderingen is ook mogelijk, mits de rechtsverhouding waaruit die vorderingen zullen voortvloeien (huur-, vaste handelsrelatie et cetera) ten tijde van het sluiten van de borgstelling reeds bestonden. Leg dat ook vast in de borgstelling, zodat daarover nadien in ieder geval geen discussie bestaat.

Ook is het, als het in feite gaat om een borgstelling in privé (bijvoorbeeld, de broer van de bestuurder wil zich mede verbinden) vereist dat er een (handgeschreven) maximum wordt overeengekomen (goedschrift genaamd) en wordt bepaald dat de borg de overeenkomst te allen tijde kan opzeggen voor toekomstige vorderingen.

Concernvennootschappen

Wanneer u te maken heeft met een dochteronderneming kan het zijn dat de moedervennootschap mede aansprakelijk is voor de schulden van de dochter. Hiervan is in de regel sprake wanneer de jaarrekeningen van beide vennootschappen worden geconsolideerd en de dochter gebruik maakt van de vrijstelling ex artikel 2:403 BW. Een van de vereisten voor de concernvrijstelling is dat een andere, consoliderende, groepsmaatschappij zich openbaar en schriftelijk aansprakelijk heeft gesteld voor de schulden van de vrijgestelde rechtspersoon (waaronder hierna een vrij te stellen rechtspersoon steeds is begrepen), 'die uit rechtshandelingen voortvloeien'. Deze beperking sluit schulden uit onrechtmatige daad, zoals wegens ontploffing of milieuschade, van de aansprakelijkstelling uit.

Kent de schriftelijke aansprakelijkstelling beperkingen, dan is dus niet aan alle voorwaarden voor vrijstelling voldaan en moet de rechtspersoon haar jaarrekening publiceren, maar daarnaast geldt jegens derden wel de (te beperkte) aansprakelijkstelling; deze bereikt niet het beoogde doel (vrijstelling van de publicatieverplichting), maar is daardoor nog niet ongeldig.

Pand- of hypotheekrecht

Een klant die een eigen woning of bedrijfspand (in privé) heeft, waarop aantoonbaar genoeg overwaarde zit, kunt u vragen privé aansprakelijkheid te erkennen of borg te staan (ingeval van een B.V. of N.V.) en/of een hypotheekrecht te verstrekken. Hebt u pandrecht of een hypotheekrecht bedongen, dan kunt u in principe zonder tussenkomst van een rechter overgaan tot het nemen van verhaal op het (on) roerend goed waar het pandrecht of hypotheekrecht op rust¹². Dit heet parate executie.

Facturen

Spreek bij het aangaan van de overeenkomst af, wanneer u mag factureren en binnen hoeveel tijd de facturen betaald moeten worden. Herinner uw klant aan die afspraak door uit uw factuur te laten blijken hoe en wanneer betaald moet worden. De tenaamstelling van de factuur moet (juridisch) juist zijn, dat wil zeggen, de naam en rechtspersoonlijkheid van uw klant moeten kloppen met de overeenkomst. Houdt er rekening mee dat het bedrijf van uw klant kan groeien en van een eenmanszaak een vennootschap onder firma (personenvennootschap) of besloten vennootschap kan worden. Groei mee, informeer en pas uw administratie en klantenbestand daarop aan.

Een en ander moet ook aansluiten op de offerte/overeenkomst en/of algemene (leverings)voorwaarden. Vermeldt u dat de betalingstermijn

ADVOCATENKANTOOR GIJSEN

een “fatale termijn” is, dan kunt u na het verstrijken ervan meteen aanspraak maken op rente. Een fout die nogal eens gemaakt wordt is, dat alleen op de factuur staat vermeld binnen hoeveel dagen deze betaald moet zijn. Dat is in principe te laat. U had dat bij het aangaan van de overeenkomst moeten afspreken. Aan een (op de factuur) eenzijdig opgelegde betalingstermijn is uw klant in principe – en ook voor de rechter – niet gebonden.

INCASSEER

Herinnering en sommatie

Hanteer een helder systeem van herinneren en sommeren, voorzien van een ingebrekestelling¹³ en pas dit op al uw klanten toe. Tenzij u in rechte aanspraak wenst te maken op de inmiddels wettelijk verankerde buitengerechtelijke incassokosten, adviseren wij u niet teveel buitengerechtelijke inspanningen te getroosten en hooguit één herinnering en één sommatiebrief te sturen. Voor wat betreft de inhoud verwijzen wij naar onze website.

Afbetalingsregeling en de “terugverdienmethode”

Uw klant betaalt niet, maar u wil wel zaken blijven doen. U kunt in een dergelijk geval bijvoorbeeld afspreken dat niet langer op krediet, maar slechts contant of op voorschotbasis zaken wordt gedaan. Ook kunt u ervoor kiezen een afbetalingsregeling of een soort terugverdienmodel af te spreken, waarbij over toekomstige leveringen of transacties een percentage wordt geheven, totdat (een afgesproken gedeelte van) de achterstallige nota's is voldaan en finale kwijting wordt verleend. In al deze gevallen geldt: leg ook deze nader, aanvullende en van de oorspronkelijke overeenkomst afwijkende afspraken schriftelijk en ondertekend vast!

Grosse door de notaris

Wat veel mensen niet weten is dat naast de rechter ook de notaris een zogenaamde executoriale titel kan afgeven¹⁴. Overeenkomsten waarvan u van meet af aan twijfelt of ze zullen worden nagekomen, kunt u bij de notaris laten voorzien van zo'n titel (grosse geheten), zodat u niet meer naar de rechter hoeft als de vordering niet wordt betaald. Ook kunt u bijvoorbeeld een betalingsregeling op die manier laten vastleggen. Dit is in veel gevallen goedkoper dan procederen. Bovendien bedingen wij dat de debiteur de notariskosten betaalt. Uw klant moet er uiteraard wel mee instemmen en bij de notaris tekenen. Hoewel het op het eerste oog onwaarschijnlijk lijkt, dat uw klant hieraan meewerkt, komt het voor dat ook hij hieraan de voorkeur boven een procedure geeft.

Buitengerechtelijke incassokosten

Buitengerechtelijke (incasso)kosten zijn de kosten die u maakt, voordat het tot het voeren van een procedure komt. Incassokosten,

bureaunkosten, administratiekosten, buitengerechtelijke kosten zijn allemaal benamingen voor hetzelfde, maar wat houdt het nu eigenlijk in? U wil dat de klant ook de kosten betaalt die u maakt voor het inschakelen van een advocaat, kosten voor uittreksels uit de kamer van koophandel, gemeentelijke basisadministratie en kadaster en bijvoorbeeld kosten voor verhaalsonderzoek.

Na een lange geschiedenis, waarin de in artikel 6:96 lid 2 sub c BW beschreven buitengerechtelijke kosten werden ingevuld door de overeenkomst, algemene voorwaarden¹⁵, de rechters en het Rapport Voorwerk II, is op 1 juli 2012 een drastisch gewijzigd artikel 6:96 BW en het Besluit vergoeding voor buitengerechtelijke kosten van 27 maart 2012 (verder: het besluit) in werking getreden.

Deze regeling geldt voor vorderingen uit overeenkomst en dus niet voor schadevorderingen, tenzij partijen over de hoogte ervan overeenstemming hebben. Voor transacties met consumenten is het dwingend recht en mag er alleen in het voordeel van de consument van worden afgeweken. Voor transacties tussen partijen, die handelen in de uitoefening van een beroep of bedrijf niet. Voor die transacties werpt de wetgever u dus terug naar de situatie van voor het Rapport Voorwerk II. U kunt met uw wederpartij afspreken wat u wilt, ook in algemene voorwaarden. Elke ondernemer zal hier zijn algemene voorwaarden op dienen te laten toetsen, want indien ze niet voldoen aan de vereisten van de wet, zijn ze vernietigbaar en kan er geen beroep op worden gedaan.

In de praktijk is het echter de vraag of rechters niet toch de matigende werking van het Rapport Voorwerk II op die situaties zal toepassen. Is niet uitdrukkelijk van de regeling van artikel 6:96 BW en het besluit afgeweken dan gelden deze ook tussen dergelijke partijen de wet en het besluit.

Volgens artikel 6:96 lid 4 BW hebt u ingeval van een vordering op een consument pas recht op een vergoeding voor buitengerechtelijke werkzaamheden als de vordering opeisbaar is (dus de betalingstermijn is verstreken en/of er is een ingebrekestelling verstuurd, waarop niet is betaald) en u de schuldenaar daarna nogmaals vruchteloos hebt aangemaand met inachtneming van een termijn van – maar liefst – 14 dagen. In die aanmaning moet staan wat het gevolg van niet betalen is en de hoogte (conform het besluit) van de buitengerechtelijke kosten waarop daarna aanspraak wordt gemaakt en of de debiteur daarover nog BTW verschuldigd is, omdat u deze door uw advocaat in rekening gebrachte BTW niet kunt verrekenen. Let wel, deze strenge regel geldt niet voor overeenkomsten met partijen die handelen in de uitoefening van een beroep of bedrijf.

De regels gelden alleen voor vorderingen die na 1 juli 2012 opeisbaar zijn geworden. Indien u meerdere vorderingen hebt op één debiteur, moeten deze vorderingen voor het berekenen van de incassokosten worden opgeteld. Ontstaat later nog een nieuwe vordering (bijvoorbeeld bij huurtermijnen vaak het geval), dan kan daarover opnieuw incassokosten worden berekend.

Conform wet en het besluit worden de buitengerechtelijke kosten berekend over de hoofdsom conform de bedragen en percentages in onderstaande tabel.

hoofdsom	incasso %	minimum	maximum
over de eerste € 2.500,00	15%	€ 40	€ 375
over de volgende € 2.500,00	10%		€ 625
over de volgende € 5.000,00	5%		€ 875
over de volgende € 190.000,00	1%		€ 2.775
over de volgende € 800.000,00	0,5%		€ 6.775
daarboven	0%		

Als de hoofdsom dus bijvoorbeeld een bedrag ad € 14.680,00 is, betekent dit dat de vergoeding voor buitengerechtelijke incassokosten maximaal een bedrag ad € 921,80 is, bestaande uit:

15% van € 2.500,00 = € 375,00

10% van € 2.500,00 = € 250,00

5% van € 5.000,00 = € 250,00

1% van € 1.450,00 = € 46,80

ADVOCATENKANTOOR GIJSEN

Tot slot merken we nog op dat 16 maart 2013 een wet¹⁶ in werking is getreden, die onder andere een wettelijke betalingstermijn van 30 dagen regelt en een maximum betalingstermijn van 60 dagen in handelstransacties en een minimale buitengerechtelijke (schade) vergoeding van € 40,00 bij te late betaling van handelsvorderingen. Verder is de wettelijke handelsrente verhoogd.

PROCEDEER

Ondanks uw kordate en heldere aanpak heeft uw klant (vanaf nu de debiteur geheten) niet betaald. Hoe verder?

Europese Executoriale Titel (EET)

Sinds 2005 kan gebruik worden gemaakt van de EET-procedure¹⁷. U kunt bij de Nederlandse rechter een vonnis verkrijgen, dat uitvoerbaar is in de rest van de Europese Unie. De advocaat verzoekt in de dagvaarding (of later bij afzonderlijk verzoek voor een reeds gewezen vonnis) 'EET-waarmaking' van het vonnis. De betekening van het vonnis en tenuitvoerlegging moet plaatsvinden in overeenstemming met het beslag- en executierecht van het land van tenuitvoerlegging.

Europees Betalingsbevel (EBB)

Sinds 12 december 2008 kan bovendien gebruik worden gemaakt van de Europese betalingsbevelprocedure (EBB)¹⁸. Met deze procedure is het gemakkelijker geworden vorderingen te verhalen in grensoverschrijdende zaken over niet-betwiste vorderingen. De procedure is goedkoper en sneller dan alle tot op heden bestaande procedures. Hoewel deze mogelijkheid al bijna 5 jaar bestaat, is het nog niet een alom bekende procedure. Hoewel u voor deze procedure in principe geen advocaat nodig heeft, is ons in de praktijk gebleken dat het indienen en voeren van de EBB procedure – zeker als dit niet uw dagelijkse bezigheid is – lastig blijkt. Wij adviseren en ondersteunen u graag.

De Europese betalingsbevelprocedure is van toepassing in burgerlijke en handelszaken, indien er sprake is van een grensoverschrijdend geschil. Er is geen limiet aan de hoogte van de vordering. Een "grensoverschrijdende zaak" is een geschil, waarin ten minste één van de partijen in het buitenland woont. Het is een aanvulling op het nationale recht. U mag dus kiezen tussen de EBB-procedure en de klassieke (Nederlandse) dagvaardingsprocedure.

Het verzoek tot een EBB wordt ingediend bij de rechter in de lidstaat van de debiteur door middel van een standaardformulier¹⁹. De rechter controleert de gegevens en vaardigt vervolgens een EBB uit dat als Europese executeerbare titel geldt. Het EBB wordt daarna aan de debiteur betekend, dus zonder dat hij gehoord is. De verweerder heeft dan nog 30 dagen de tijd om via een formulier verweer te voeren en

de uitvoerbaarheid van het EBB tegen te houden. In dat geval komt er een gewone procedure, alsof er geen EBB-procedure is gevoerd. Inmiddels hebben wij als kantoor de nodige ervaring opgebouwd met het aanvragen van EBB's.

Het incasso kortgeding²⁰

Het kort geding is een spoedprocedure bij de voorzieningenrechter van de rechtbank. Partijen krijgen sneller dan in een bodemprocedure een beslissing. De keerzijde is dat de beslissing in kort geding slechts een voorlopige voorziening is op basis van het recht en een afweging van alle in het geding zijnde belangen. Geen definitieve beslissing dus. Echter, in de praktijk wordt de beslissing vaak door partijen gerespecteerd en geaccepteerd en wordt er geen bodemprocedure meer gevoerd.

Voorwaarden voor een incasso-kortgeding zijn:

- de vordering moet voldoende aannemelijk en helder zijn;
- er moet een spoedeisend belang zijn bij de gevraagde voorziening, die uit feiten en omstandigheden blijkt;
- er mag geen sprake zijn van een reëel restitutierisico²¹.

De eis van spoedeisendheid wordt in incasso-kortgedingen zeer ruim en weinig strikt uitgelegd. Waren rechters in het begin nog huiverig om dit incassomiddel toe te staan, al gauw werd het breed aanvaard.

Als wordt verwacht, dat de vordering niet wordt betwist en de debiteur zich niet zal melden in de procedure, valt – mede vanwege de snelheid – een bodemprocedure te preferen boven een (incasso)kortgeding.

Faillissement ter incasso

De afgelopen jaren hebben wij ervaren dat bedrijven, groot of klein, niet graag geconfronteerd worden met een verzoek tot faillietverklaring. Omdat dit een reëel risico is, als de debiteur is opgehouden te betalen en is gebleken dat de debiteur ook andere schulden onbetaald laat²², wil de debiteur in de regel nogal eens zwichten als wordt aangekondigd dat deze procedure wordt opgestart.

Het “dreigen” met een faillissementsaanvraag is één, de aanvraag ook daadwerkelijk indienen is twee. Immers, u als schuldeiser bent in de

regel niet gediend bij het daadwerkelijk failleren van de debiteur. De algemene notie is immers dat er dan zeer weinig meer te halen valt²³.

Toch is er een aantal goede argumenten te noemen om deze procedure te benutten, te weten:

- de dreiging maakt in veel gevallen dat de debiteur zich meldt en zijn financiële situatie aan ons uitlegt (in de hoop zo wat meer tijd te winnen);
- er kan alsnog een betalingsregeling of –afpraak worden gemaakt;
- de eerste behandeling van het faillissementsrekest is in de regel binnen twee weken na indiening;
- na het indienen van het faillissementsrekest kan de procedure in totaal 8 weken worden aangehouden om te zien of er nog een regeling te treffen valt en het faillissement kan worden voorkomen;
- de procedure kan altijd worden ingetrokken, als de schuldeiser niet wil dat het faillissement wordt uitgesproken;
- als de debiteur failliet gaat, is dat altijd nog voordeliger dan wanneer u bijvoorbeeld eerst conservatoir beslag heeft gelegd en de bodemprocedure was gestart²⁴. In dat geval gaan de gelegde beslagen in het algehele faillissementsbeslag op en beslist de curator vaak dat de procedure niet wordt voortgezet.

Bedacht moet wel worden, dat rechtbanken inmiddels verlangen dat bij de eerste behandeling van het faillissementsrekest de onderbouwing van de steunvordering wordt overgelegd. Enkel in geval van pluraliteit van schuldeisers (hoewel de wet dit strikt genomen niet eist) wordt het faillissement daadwerkelijk uitgesproken of de behandeling uitgesteld, vanwege deelbetalingen of tussen partijen ontstane onderhandelingen.

Wordt een debiteur in staat van faillissement verklaard, dan benoemt de rechtbank een curator en stelt de rechtbank een rechter-commissaris aan. De schuldeisers kunnen vervolgens hun vorderingen bij de curator indienen. Afhankelijk van de vraag of de curator voldoende middelen in de faillissementsboedel aantreft of hangende het faillissement genereert, zal bij de afwikkeling van het faillissement voldoening van (een deel van) de vordering van de crediteur plaatsvinden.

Beslag

In incassozaken krijgen we vaak het verzoek om ook meteen beslag te leggen op het vermogen van de debiteur. Aan een dergelijk verzoek

kan in de regel in een paar dagen voldaan zijn, maar dan moet de zaak er zich wel voor lenen.

In de eerste plaats is het goed te weten dat er twee soorten beslagen zijn²⁵. Conservatoir (bewarend) en executoriaal beslag. Dat laatste kunt u pas leggen als u een vonnis van de rechter hebt, dat uitvoerbaar is. Het eerste kunt u meteen leggen, zij het dat dit altijd gepaard moet gaan met het vervolgens instellen van de (bodem)procedure.

In de tweede plaats krijgt u van ons ook meteen de wedervraag: Waarop wilt u het beslag leggen? Bedrijfsinventaris, de banksaldi, voorraden, auto's, panden, debiteuren van de debiteur (- toekomstige - vorderingen op derden), nog te ontvangen loon van een werkgever, aandelen in een rechtspersoon et cetera.

In de derde plaats is het van belang uit te zoeken of er voldoende kans is dat een beslag ook doel treft. U zult liever niet al teveel kosten maken, tenzij er ook een goede kans is dat u beslag legt op iets, dat uw vordering (liefst inclusief de kosten) dekt.

In de vierde plaats moet de rechter ook toestaan dat er conservatoir beslag gelegd wordt. Pas als die toestemming (verlof geheten) is gegeven, mag het beslag gelegd worden. In sommige gevallen moet de rechter de partij onder wie het beslag zal worden gelegd horen alvorens over het verzoek wordt beslist. Het behoeft weinig betoog dat in zo'n geval het adagium "binnen zonder kloppen" geen opgeld meer doet en het beslagobject in veel gevallen al is verdwenen.

Toch kan beslag leggen soms zeer efficiënt zijn. Beslag op een huis vlak voordat het geleverd moet worden aan een koper of onder de notaris als het net geleverd is, is doeltreffend, zeker als het huis genoeg overwaarde bevat om uw vordering te voldoen²⁶.

Beslag onder leveranciers of opdrachtgevers van uw klant kan niet alleen feitelijk zeer doeltreffend zijn, ook kan dat commercieel een interessante zet zijn. Immers, de klanten van de debiteur komen op die manier onmiddellijk te weten dat uw klant een slechte betaler is. Het aankondigen van dergelijke beslagen kan dan ook al een efficiënte methode zijn.

Een beslag met een wat langere adem is het loonbeslag. U legt beslag onder de werkgever van uw debiteur op het salaris en uw vordering wordt rechtstreeks door de werkgever aan u – in maandelijks gedeeltes – betaald.

Tot slot merken we nog op dat met het verhogen van de competentiegrens van de kantonrechter van € 5.000,-- naar € 25.000,-- de conservatoire beslagleggingspraktijk in onmin of onbruik lijkt te zijn geraakt. Door het wegvallen van de verplichte procesvertegenwoordiging (advocaat) voor die vorderingen, worden dergelijke zaken vaker door incassobureaus en deurwaarders inhoudelijk behandeld, zonder dat wordt getoetst of zekerheid in de vorm van beslaglegging moet worden verkregen. Zeker bij vorderingen tussen de € 15.000,-- en € 25.000,-- zou dit in de reden liggen. Als gezegd, het verzoek tot het krijgen van verlof tot het leggen van beslag moet door een advocaat worden ingediend. Het is om die reden dat wij aan al onze vaste deurwaarders aanbieden om in die zaken, waarin dit mogelijk speelt tegen vaste tarieven het beslagverlof aan te vragen, waarmee de deurwaarder vervolgens “op pad” kan.

De dagvaardingsprocedure

Allereerst de “gewone” civiele dagvaardingsprocedure, ook wel bodemprocedure geheten. De rechtbank, sector kanton (in praktijk aangeduid als de kantonrechter), is bevoegd kennis te nemen van alle vorderingen strekkende tot betaling van geldsommen tot een bedrag van € 25.000,--. Dit betrof tot 1 juli 2011 € 5.000,--.

Hoewel wij deze ontwikkeling toejuichen ontwaren wij in de incassomarkt wel een paar effecten die op langere termijn mogelijk negatief zullen uitpakken. Zo worden kantonrechters overspoeld met zaken met behoorlijk grote belangen, waarin geen gespecialiseerde belangenbehartiger optreedt en zodoende de zaak juridisch niet goed wordt verwoord in de dagvaarding. Dit kan tot afwijzing van de vordering leiden.

Daarnaast wordt, omdat alleen een advocaat verlof tot het leggen van beslag kan aanvragen, naar ons oordeel te weinig bekeken of die zaken zich daarvoor lenen. Ook dit is een gemiste kans en is een reden om ook in die zaken een advocaat in te schakelen²⁷.

Daarnaast is de kantonrechter bevoegd in een aantal “aard”-zaken, zoals bijvoorbeeld arbeids- en huurzaken. Daarvoor geldt geen

maximumgrens. Voor het voeren van procedures bij de kantonrechter bestaat geen verplichte procesvertegenwoordiging en kunnen eiser en gedaagde zelf of bij gemachtigde een vordering of verweer voeren.

De rechtbank is bevoegd kennis te nemen van alle vorderingen strekkende tot betaling van vorderingen groter dan € 25.000,--. Het is verplicht te procederen met een advocaat²⁸.

Procedures in incassozaken beginnen met een dagvaarding²⁹. Daarin moet tenminste staan i) een gemotiveerde omschrijving van de vordering, ii) – indien bekend – het verweer of juist de erkenning van de vordering, eerder afgesproken betalingsregelingen of verloop van het buitengerechtelijke traject en iii) een gemotiveerd bewijsaanbod onder overlegging van de schriftelijke bewijsstukken en vermelding van de relevante getuigen.

De procedure verloopt in de regel als volgt:

- dagvaarding (door eiser);
- conclusie van antwoord (door gedaagde);
- comparitie van partijen (zitting);
- (eind-/tussen)vonnissen (door rechtbank);

Hebben partijen geen schikking bereikt en wijst de rechter een tussenvonnis (en dus geen eindvonnis) dan vervolgt de procedure met de volgende handelingen:

- conclusie van repliek en dupliek, mits partijen daarom hebben verzocht en door de rechter is toegestaan;
- getuigenverhoren (enquête/contra-enquête);
- deskundigenonderzoeken;
- pleidooi, ook hier mits partijen dit hebben verzocht en door de rechter is toegestaan;
- eindvonnis (door rechtbank).

Al deze stappen worden door de rechtbank in een administratief systeem, het “roljournaal” geheten, bijgehouden. Uw advocaat heeft toegang tot het portaal van de website www.rechtspraak.nl en kan daar alle lopende procedures volgen. Hij weet zo wanneer welke

handeling moet worden verricht. Alleen de comparitie van partijen, getuigen- en deskundigenverhoren en uiteraard het pleidooi zijn daadwerkelijke zittingen, waarvoor uw advocaat, in uw bijzijn of voldoende gemachtigd, op de rechtbank moet verschijnen.

De debiteur kan schriftelijk verweer voeren. In zaken bij de sector kanton, verschijnt de debiteur, die geen advocaat of gemachtigde heeft, vaak zelf en in persoon. De kantonrechter tekent het mondeling gevoerde verweer dan aan in het proces-verbaal van de – feitelijke – zitting en stuurt dit aan uw advocaat toe.

In handelszaken (waaronder incassozaken vallen) neemt de zogeheten comparitie van partijen een bijzondere positie in. Die is bedoeld om i) de rechter inlichtingen te verschaffen over de feiten, ii) te trachten te komen tot een minnelijke regeling/schikking en iii) – als dat niet lukt – te bepalen hoe de zaak (bewijsrechtelijk) verder gaat.

Omdat partijen op dit punt in de procedure voor het eerst bij de rechter komen, die in de praktijk vaak zijn voorlopige visie op de zaak geeft (waarbij in de praktijk niet onder stoelen of banken wordt gestoken welke lange en kostbare weg partijen anders nog in het verschieft ligt) is het een uitgelezen kans voor partijen om de zaak alsnog te schikken.

In veel incassozaken verschijnt de debiteur niet in de procedure en wordt door de rechtbank – meestal tussen 2 en 4 weken na het aanbrengen van de dagvaarding – verstekvonnis³⁰ gewezen. De debiteur kan het verstek zuiveren en alsnog verweer voeren, totdat het vonnis gewezen is.

De tegenpartij (gedaagde) kan een tegenvordering indienen, reconventionele vordering geheten³¹. Een tegenvordering, die bij conclusie van antwoord wordt ingesteld wordt in beginsel gelijktijdig met de vordering van de eisende partij behandeld en berecht.

Het komt in de praktijk vaak voor dat de tegenpartij uw (incasso)vordering probeert te pareren door te stellen dat er schade is geleden. Soms wellicht terecht, maar in veel gevallen een poging om de aandacht van de vordering af te leiden of “wisselgeld” in de onderhandeling te creëren, omdat de debiteur niet kan betalen of simpelweg om te vertragen. U als oorspronkelijk eiser (in conventie), wordt tevens gedaagde (in reconventie) en moet zich tegen die vordering verweren. Uw debiteur, de oorspronkelijk gedaagde (in conventie), wordt tevens eiser in reconventie en moet de tegenvordering motiveren en ook onderbouwen met bewijsstukken. Doet de debiteur dat niet, dan zal de tegenvordering

worden afgewezen.

3 vragen over proceskosten

Als u het ons vraagt zijn de meest gestelde vragen aan een advocaat “Hoe groot is de kans dat ik de zaak win?”, “Ik kan toch wel alle kosten op de tegenpartij verhalen?” en “Wat gaat het mij kosten?”.

Hoe groot de kans is dat u wint is nooit met zekerheid te zeggen. Natuurlijk maken wij op basis van onze kennis en ervaring in het licht van alle feiten en omstandigheden een zo goed mogelijke inschatting. Echter, het recht is niet statisch maar dynamisch en rechtspreken is en blijft mensenwerk. Ook de rechter is nooit helemaal vrij van zijn emoties. Welke de invloed daarvan op het eindoordeel is, is niet te zeggen. Daarnaast is er altijd een verschil tussen recht hebben en recht krijgen, nog daargelaten de vraag of de debiteur uiteindelijk verhaal biedt. Er is een groot grijs gebied, waarin enige uitlating over de kans op succes niet te geven is. Dit laat uiteraard onverlet dat in veel gevallen wel kan worden gezegd dat juridisch gezien u een kansrijke of kansloze zaak heeft. Als advocaat hebben we de plicht u daarop te wijzen en u desnoods af te raden überhaupt een procedure te beginnen.

De tweede vraag laat zich eenvoudig met “nee” beantwoorden. U kunt niet alle kosten verhalen op de tegenpartij. Hiervoor bespreken wij dit onderwerp al ten aanzien van de buitengerechtelijke kosten. De rechter veroordeelt de verliezende partij in de regel op basis van standaard tarieven in de (proces)kosten van de winnende partij³². Het tarief van advocaten is hoger dan deze standaard tarieven. Dat de advocatuur met die praktijk niet blij is, blijkt uit het feit dat tot aan het Europees Hof voor de rechten van de Mens is geprocedeerd over dit onderwerp. In de praktijk blijft een gedeelte van de advocaatkosten dan ook sowieso voor uw rekening³³. Dit dient dan ook te worden meegewogen in de afweging om al dan niet de procedure te starten.

U begrijpt dat de derde vraag, gezien het antwoord op de eerste twee vragen, nooit exact te geven is. Ons kantoor komt aan deze onduidelijkheid op een aantal manieren tegemoet. In de eerste plaats wordt in ieder geval maandelijks of op elk moment dat de cliënt het wenst inzicht gegeven in de kostenontwikkeling. Het al dan niet beginnen van een procedure wordt zorgvuldig besproken, waarbij de kosten-/batenafweging wordt betrokken³⁴. Afhankelijk van de omstandigheden, aard en belang van de zaak maken wij afspraken over een

fixed fee, succesfee of worden aan het resultaat van de zaak gekoppelde tariefafspraken gemaakt.

Advocaatkosten

Dit is het honorarium dat u op basis van de tussen u en de advocaat gemaakte afspraken, dient te betalen voor zijn werkzaamheden. Hij stelt de processtukken op, dient deze bij de rechtbank in, voert voor u het woord, houdt u op de hoogte van elke stap in de procedure, stuurt andere partijen, zoals de deurwaarder, aan.

Wint u de procedure, dan wordt de tegenpartij niet alleen veroordeeld om uw vordering te betalen, maar in de regel ook om de (geliquideerde) kosten van uw advocaat te vergoeden. De hoogte is gebaseerd op het aantal proceshandelingen van uw advocaat in de procedure vermenigvuldigd met een basisbedrag dat weer is gerelateerd aan het belang van de zaak. Indien u de procedure verliest, is de keerzijde dat u niet alleen blijft zitten met de door uzelf gemaakte kosten, maar wordt u – in de regel – ook veroordeeld in de (geliquideerde) kosten van de tegenpartij³⁵.

Deurwaarderskosten

Om een dagvaardingsprocedure te beginnen schakelt de advocaat een deurwaarder in om de dagvaarding uit te brengen (te betekenen) aan de tegenpartij. Voor de betekening van de dagvaarding rekent de deurwaarder plusminus € 90,-.

Ook betekent en executeert de deurwaarder het uiteindelijke vonnis op instructie van de advocaat. Een conservatoir beslag wordt feitelijk ook door de deurwaarder gelegd in opdracht van de advocaat, die daarvoor eerst verlof aan de rechtbank moet vragen.

Voor de ambtelijke kosten van de deurwaarder geldt ook dat de rechter in de regel de verliezende partij veroordeelt om deze aan de winnende partij te voldoen.

Griffierechten/vastrecht

Dit zijn de kosten die aan het gerecht verschuldigd zijn bij aanvang van de procedure. De hoogte is afhankelijk van de aard en het belang van de zaak³⁶. Bij zaken, die voor de sector kanton worden aangebracht is alleen de eiser griffierechten verschuldigd. Bij rechtbankzaken is de eiser en de gedaagde griffiegeld schuldig.

Particuliere on- of minvermogenden kunnen verlaging van het griffierecht vragen. In verzoekschriftprocedures (bijvoorbeeld het vragen van verlof voor het leggen van beslag of het indienen van een faillissementsrekest) gelden speciale tarieven³⁷. De verliezende partij moet in de regel het griffierecht van de winnende partij betalen.

Voorbeelden

*Dagvaardingsprocedure*³⁸

U wint een procedure met als vordering € 35.000,--. Er is een dagvaarding (1 punt voor eiser) uitgebracht, na de conclusie van antwoord (1 punt voor gedaagde) heeft een comparitie van partijen (1 punt voor eiser en 1 punt voor gedaagde) plaatsgevonden, er zijn 2 getuigen op de eerste enquête dag gehoord (1 punt voor eiser, ½ punt voor gedaagde) en 1 getuige op een andere enquêtedag gehoord (½ punt voor eiser, ½ punt voor gedaagde) en door beide partijen is een conclusie na enquête genomen (½ punt voor eiser, ½ punt voor gedaagde).

U als eiser hebt in totaal door de proceshandelingen 4 punten gehad, vermenigvuldigd met € 579,-- (liquidatietarief categorie III met een maximum van 7 punten), derhalve zal een bedrag ad € 2.316,-- aan proceskosten worden toegewezen. Uw debiteur wordt tevens veroordeeld aan u het griffierecht te voldoen, dat in deze zaak € 1.836,-- wanneer u een rechtspersoon bent en € 842,-- wanneer u een natuurlijk persoon bent, bedraagt en de betekeningskosten van de dagvaarding van plusminus € 90,--.

Stel dat u de procedure zou hebben verloren, dan moet u de proceskosten en griffierecht van de debiteur betalen. Dit zijn 3 ½ procespunten, derhalve € 2.026,50,-- plus € 1.836,-- (resp. € 842,-- bij een natuurlijk persoon als debiteur) griffiegeld, in totaal € 3.862,50 (resp. € 2.868,80).

Faillissementsprocedure

Uw advocaat dient een faillissementsverzoek in bij de rechtbank tegen uw debiteur, die nadat de zitting twee keer is aangehouden, toch tot betaling overgaat.

Het griffierecht bedraagt € 274,-. Verder bent u de kosten van uw advocaat verschuldigd voor het opstellen van het verzoekschrift en de behandeling(en) daarvan bij de rechtbank. Afhankelijk van de aard en complexiteit van de zaak is met het opstellen van het verzoekschrift plusminus 1 uur gemoeid. De behandeling van het verzoek duurt in de regel niet meer 15 tot 30 minuten, nog even los van het feit dat als voor de zitting al duidelijk is dat de zaak moet worden aangehouden, kan worden volstaan met een gemeenschappelijk schriftelijk verzoek daartoe aan de rechtbank.

Laat de verdere behandeling van de zaak nog eens 2 uren in beslag nemen (correspondentie, vinden van een steunvordering et cetera) en uw advocaat heeft – exclusief de reistijd – zo'n 4 uren aan de zaak besteed. Afhankelijk van het op de zaak betrekking hebbend uurtarief, kost een en ander rond de € 1.000,- exclusief BTW en reiskosten. Omdat u het verzoek hebt ingetrokken kunt u deze kosten niet verhalen en ook niet bij de curator of fiscus verrekenen.

Afhankelijk van de aard van de zaak kan het zeer interessant zijn deze weg te kiezen, gezien het feit dat het verschil tussen de daadwerkelijke kosten en de toegewezen kosten in een dagvaardingsprocedure de kosten voor de behandeling van een faillissementsprocedure kunnen overtreffen. Bovendien weet u in ieder geval binnen 8 weken na de eerste behandeling of uw debiteur betaalt of failliet gaat³⁹.

ENKELE AANVERWANTE ONDERWERPEN

Omdat bij de behandeling van incassozaken ons vaak vragen worden gesteld over de volgende aanverwante onderwerpen, zullen wij deze nog kort de revue laten passeren. Ik gaf al aan dat dit boekje ook informatief beoogt te zijn.

Bestuurdersaansprakelijkheid

Uw debiteur, een rechtspersoon, is failliet gegaan. Als de curator geen aanleiding ziet om de bestuurder(s) in privé aansprakelijk te stellen⁴⁰, betekent dat niet dat u tegen de voormalig bestuurder(s) niets meer kunt ondernemen. De Hoge Raad heeft toegestaan dat ook de individuele schuldeiser de bestuurder van de failliete vennootschap in privé kan aanspreken uit hoofde van onrechtmatige daad ex artikel 6:162 BW, middels de zogenaamde Beklamel-formule⁴¹.

In dat geval wordt de bestuurder verweten verplichtingen te zijn aangegaan voor de vennootschap, terwijl hij wist of redelijkerwijs behoorde te begrijpen dat de vennootschap niet aan haar verplichtingen zou kunnen voldoen en geen verhaal zou bieden voor als gevolg van de niet-nakoming door de wederpartij te lijden schade. Het verwijt kan bestaan in een actieve gedraging of het met die wetenschap toelaten dat de handelingen worden verricht. De bestuurder moet echter wel een zodanig persoonlijk verwijt kunnen worden gemaakt dat hij persoonlijk jegens de wederpartij aansprakelijk is op grond van onrechtmatige daad ex artikel 6:162 BW. De bestuurder kan zich verweren door te stellen dat zijn handelen voorafgaand aan het faillissement gerechtvaardigd was of dat sprake is van verontschuldigende omstandigheden. De bestuurder van een vennootschap die in zwaar financieel weer is terechtgekomen, hoeft zich niet per definitie te onthouden van het ontplooiën van risicovolle activiteiten. Een bestuurder is wél aansprakelijk, indien de door hem genomen risico's onaanvaardbaar zijn (gebleken).

U als schuldeiser moet als eiser in een procedure de feiten en omstandigheden aannemelijk weten te maken dat de bestuurder aansprakelijk is in privé. Dit is veelal een moeilijke opgave, al was het maar omdat het moeilijk is om de juiste informatie over uw debiteur boven tafel te krijgen. Het is ons in de praktijk echter geen ondoenlijke opgave gebleken. Zo hebben wij zelfs met succes geprocedeerd tegen de vader van een bestuurder die zijn zoon (de bestuurder) in het zadel hielp van de onderneming, maar zodanig optrad en bleef optreden als ware hij zelf de bestuurder (feitelijk leidinggever), zelfs in de tijd dat de rechtspersoon onvoldoende middelen had om haar verplichtingen na te komen.

De rechtbank veroordeelde naast de bestuurder zelf ook de vader⁴².

Surseance van betaling

Surseance van betaling (uitstel van betaling) wordt vaak gebruikt om een faillissement te voorkomen. Er dient voor de aanvraag een goed overzicht van alle baten en schulden te bestaan. De rechtbank spreekt onmiddellijk na het indienen van het verzoekschrift dat voldoet aan alle formaliteiten, de voorlopige surseance van betaling uit. De schuldeisers hebben het recht te worden gehoord, waarna over de definitieve surseance wordt gestemd. Surseance van betaling geeft de debiteur de mogelijkheid te trachten binnen zijn onderneming orde op zaken te stellen. De periode waarbinnen dit kan is maximaal anderhalf jaar met de mogelijkheid tot verlenging.

De bewindvoerder heeft samen met de rechter-commissaris tot taak samen met de debiteur het beheer over de onderneming van de debiteur te voeren en te bekijken wat er moet gebeuren om alle schulden te voldoen en de onderneming voor de toekomst financieel gezond te maken. Reorganisatie en het snijden in (het personeel, opdrachten, doelstelling en kosten van) de organisatie zijn dan ook aan de orde van de dag in surseances.

De surseance eindigt door intrekking, door verloop van de termijn waarop zij is verleend, door aanvaarding van een betalingsvoorstel aan de crediteuren, door weigering ervan door de crediteuren alsook door niet-nakoming van een aanvaard betalingsvoorstel door de debiteur. Ingeval een betalingsvoorstel wordt aanvaard door de crediteuren en correct nagekomen, eindigt de surseance van betaling aldus dat de debiteur de onderneming kan voortzetten. In de overige gevallen is een faillissement onvermijdelijk.

Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP)

Op 1 december 1998 is de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen in werking getreden. De wet strekt ertoe te voorkomen dat natuurlijke personen, die in een problematische schuldenlast terecht zijn gekomen, tot in de lengte van jaren door hun schuldeisers worden achtervolgd. Het komt voor dat zich vermenging van de privé en zakelijk gemaakte schulden voordoet, waardoor in de praktijk ook de natuurlijke personen die eenmanszaken en andere personenvennootschappen drijven in de WSNP worden toegelaten, terwijl de facto zou kunnen worden gesteld dat daarvoor de WSNP niet bedoeld is. De WSNP is zo meer en meer ook verworden tot een “redmiddel” voor de kleine ondernemer.

Door de bewindvoerder wordt buiten de crediteuren om een schuldsaneringsplan opgesteld voor de “WSNP-er”. Gedurende drie jaar reserveert en beheert de bewindvoerder voor de WSNP-er zijn inkomsten, waarna aan het eind een finale betaling aan de schuldeisers wordt gedaan. Komt de debiteur zijn afspraken en verplichtingen uit het schuldsaneringstraject binnen de vastgestelde periode na, dan zijn de resterende schulden na afloop van de looptijd niet langer voor de rechter afdwingbaar en krijgt de WSNP-er een “schone lei”. De crediteur heeft dan geen mogelijkheden om zijn restantvordering op de debiteur te incasseren.

De goede trouw van de WSNP-er bij het ontstaan van de schulden en gedurende de looptijd van de WSNP is van essentieel belang. Gebrek daaraan kan tot opheffing van de WSNP leiden (op verzoek van de bewindvoerder) en tot herleving van alle schulden. Ook als achteraf, zelfs na het verkrijgen van de schone lei, blijkt dat de WSNP ten onrechte is toegepast of voortgezet, kan op verzoek van een belanghebbende (schuldeiser, bewindvoerder) of ambtshalve (op voordracht van de rechtbank) de schone lei buiten toepassing worden verklaard. In dat geval herleven de schulden en gaat de betreffende persoon vaak alsnog failliet.

Buitengerechtelijke schuldsanering

Mogelijk bent u in de praktijk al eens geconfronteerd met een verzoek om (vrijwillig) mee te werken aan een buitengerechtelijke schuldsanering van een debiteur. Vaak wordt zo’n brief gezonden door de adviseur van de debiteur. Het is altijd verstandig eerst voldoende informatie op te vragen alvorens aan een dergelijk verzoek mee te werken⁴³. Laat u niet leiden door krachtige termen in een brief van een (bedrijfs)adviseur van de debiteur over hoe slecht de (onderneming van uw) debiteur er voor staat. Ben kritisch over de oorzaak van het financiële probleem, de geboden oplossing en de wijze waarop de liquiditeiten voor de oplossing worden verkregen. In de praktijk is mij gebleken dat deze methode nog wel eens wordt gebruikt om “goedkoop” van schuldeisers af te komen en zodoende – voor uw rekening – de liquiditeitspositie van de onderneming van de debiteur te verbeteren.

Overigens is hiermee niet gezegd dat deze methode altijd op oneigenlijke manier wordt gebruikt. Het kan voor de onderneming van een debiteur, die niet failliet of in de surseance van betaling wil, soms erop of eronder zijn.

ADVOCATENKANTOOR GIJSEN

ADVOCATENKANTOOR GIJSEN

Advocatenkantoor Gijsen werd door Ruud Gijsen (advocaat) in oktober 2004 gesticht. Met het 10-jarig jubileum in het zicht, heeft het kantoor zowel qua opbouw van een vaste clientèle en relaties, maar ook qua personele bezetting al een gestage ontwikkeling doorgemaakt. De doelstelling van Advocatenkantoor Gijsen is het voeren van een moderne no nonsense advocatenpraktijk op het hoogst mogelijke niveau, die staat voor haar cliënten.

Het kantoor is gevestigd aan de Sint Maartenslaan 33 (in Wijk) te Maastricht en richt zich landelijk op de zakelijke markt. Naast incassozaken zijn beslag- en executierecht, algemeen verbintenissenrecht, ondernemingsrecht, arbeidsrecht en (fiscaal) strafrecht de rechtsgebieden waarop het kantoor (voor) haar relaties dagelijks adviseert en procedeert. Het kantoor en haar medewerkers zijn "recht voor zijn raap". Voor meer informatie, tarieven en de algemene voorwaarden verwijs ik u naar onze website www.advocatenkantoorgijsen.nl.

Aan ons kantoor zijn de volgende mensen verbonden:

Van oorsprong Limburger, studeerde mr Ruud Gijsen (advocaat) in 1997 af aan de Universiteit van Amsterdam, na het laatste half jaar te hebben gestudeerd aan de prestigieuze Columbia University te New York. Afstudeerrichtingen waren zowel privaatrecht als strafrecht. Aansluitend werkte Ruud vanaf 1997 als advocaat bij een middelgroot advocatenkantoor op de Veluwe, waar hij ruim zeven jaar werkzaam was in de commerciële advocatenpraktijk.

Mr Joris Nieste (advocaat) is sinds 2011 werkzaam bij Advocatenkantoor Gijsen. Joris, geboren en getogen Maastrichtenaar, studeerde in 2008 zowel civielrechtelijk als strafrechtelijk af aan de Universiteit Maastricht. De jaren daarna heeft hij bij een middelgroot kantoor in Heerlen een algemene rechtspraktijk gevoerd en zijn netwerk opgebouwd. Deskundigheid, professionaliteit en een persoonlijke klantbenadering zijn de punten waarmee hij het in hem gestelde vertrouwen van zijn cliënten waarmaakt.

ADVOCATENKANTOOR GIJSEN

Sinds november 2006 werkt Jacqueline Kemp als vaste ondersteunende kracht. Jacqueline studeerde vier jaar rechten aan de Universiteit van Maastricht en is nauw betrokken bij de behandeling van de zaken, kent de cliënten, relaties en tegenpartijen en verricht ondersteunende taken in dossiers. Bovendien is zij verantwoordelijk voor de kantoororganisatie.

Vanaf mei 2010 werkt Nicole Servais als secretaresse bij Advocatenkantoor Gijsen. Alle voorkomende back- en frontoffice taken worden met enthousiasme en toewijding door haar vervuld.

¹ Art. 3:60 e.v. BW.

² Bijvoorbeeld www.google.nl, www.marktplaats.nl, www.hyves.nl, www.linkedin.com et cetera.

³ Artt. 6:217 en 6:261 BW.

⁴ Artt. 6:231 e.v. BW.

⁵ Als het niet mogelijk is de algemene voorwaarden ter hand te stellen of als u contracteert via internet (web shop) geldt de bijzondere bepaling van artikel 6:234 sub c BW. Bespreking ervan gaat buiten het bestek en doelstelling van dit boek.

⁶ U voorkomt zo ook een zogenaamde “battle of forms”, waarbij later ter discussie kan komen te staan wiens voorwaarden nu eigenlijk van toepassing zijn.

⁷ Hoge Raad, 11 februari 2011, NJ 2011,571

⁸ Ermes/Haviltex, Hoge Raad 13 maart 1981, NJ 1981, 635: “De vraag hoe in een schriftelijk contract de verhouding van partijen is geregeld en of dit contract een leemte laat die moet worden aangevuld, kan niet worden beantwoord op grond van alleen maar een zuiver taalkundige uitleg van de bepalingen van dat contract. Voor de beantwoording van die vraag komt het immers aan op de zin die partijen in de gegeven omstandigheden over en weer redelijkerwijs aan deze bepalingen mochten toekennen en op hetgeen zij te dien aanzien redelijkerwijs van elkaar mochten verwachten. Daarbij kan mede van belang zijn tot welke maatschappelijke kringen pp. behoren en welke rechtskennis van zodanige partijen kan worden verwacht.

⁹ Overeenkomst van borgtocht ex artikel 7:850 e.v. BW.

¹⁰ Bij borgstelling kunt u pas aanspraak op betaling maken, als de oorspronkelijk schuldenaar niet betaalt. Omdat de borg kan profiteren van de verweermiddelen van de oorspronkelijk schuldenaar is het soms verstandiger om de zekerheid daar niet van afhankelijk te stellen en te kiezen voor een andere vorm van zekerheid.

¹¹ Ingevolge artikel 1:88 BW kan de niet meetekende echtgenoot later in sommige gevallen de overeenkomst vernietigen.

¹² Parate executie ex artt. 3:248 en 3:268 BW.

¹³ Art. 6:82 BW.

¹⁴ Artikel 430 Rv jo. Artikel 50 Wet op het Notarisambt.

¹⁵ Verwezen wordt naar “Incas-zo, dat doe je zo”, eerste druk.

¹⁶ Wet tot implementatie van de Europese richtlijn Bestrijding betalingsachterstanden bij handelstransacties (TK 33171)

- ¹⁷ EG-verordening nr. 805/2004 d.d. 21 april 2004
- ¹⁸ EG-verordening nr. 1896/2006 d.d. 12 december 2006
- ¹⁹ zie <https://e-justice.europa.eu/home.do?plang=nl&action=home>
- ²⁰ Art. 254 Rv.
- ²¹ Art. 254 Rv.
- ²² Het zogenaamde pluraliteitsvereiste.
- ²³ Hierbij moet bedacht worden dat ingeval van een eenmanszaak of personenvennootschap de rechtbank hem/haar nog in de gelegenheid zal stellen een beroep op toepassing van de WSNP te doen.
- ²⁴ De griffie van de rechtbank laat zich niet uit over de vraag of er al een verzoekschrift door een andere schuldeiser of de debiteur zelf is ingediend, zodat een dreigend faillissement niet kan worden nagetrokken. Na het uitspreken van het faillissement wordt het vonnis gepubliceerd op www.rechtspraak.nl.
- ²⁵ Er zijn meer soorten beslag, maar alleen de voor de incassopraktijk relevante beslagen worden besproken.
- ²⁶ Zie de beleidsregel "Beperking uitbetaling van gelden aan derden", vastgesteld door het bestuur van de KNB, gepubliceerd op 4 februari 2008. Op basis van die richtlijn mag de notaris het op zijn derdengeldenrekening ontvangen bedrag enkel nog uitkeren aan partijen bij de akte, die op grond van die akte aanspraak kan maken op betaling. Zie <http://www.notaris.nl> voor de hele beleidsregel en de uitzonderingen, waaronder niet een individuele schuldeiser valt.
- ²⁷ Zie ook p.19 onder "Beslag"
- ²⁸ Het verplichte procuraat is per 1 september 2008 afgeschaft. Elke advocaat kan sindsdien middels het landelijk roljournaal via internet wekelijks de rolverrichtingen van de lopende procedures van alle rechtbanken inzien.
- ²⁹ Art. 111 Rv.
- ³⁰ Art. 139 Rv e.v.
- ³¹ Art. 136 Rv.
- ³² De rechter kan hiervan op gronden aan de zaak ontleend afwijken, door bijvoorbeeld de kosten te compenseren, zodat elk van de partijen haar eigen kosten draagt.
- ³³ Tenzij u bent verzekerd tegen de kosten van rechtsbijstand of de advocaat bereid is een fixed fee af te spreken.

- ³⁴ Een procedure, eenmaal gestart, kan niet zomaar –bijvoorbeeld bij een onwelgevallige wending- weer worden ingetrokken. Daar is op zo'n moment medewerking van de tegenpartij voor nodig, die in de praktijk dan haar kosten vergoed zal willen zien.
- ³⁵ Bovendien moet worden opgemerkt dat ook ingeval van winst van de procedure niet alle kosten op de tegenpartij kunnen worden verhaald. Het verschil zit met name in het feit dat de door de rechtbank toegewezen proceskosten (bestemd ter dekking van de advocaatkosten) op basis van het liquidatietarief (soms aanzienlijk) lager is dan de feitelijke kosten die door de advocaat worden berekend.
- ³⁶ Tweede Kamer, vergaderjaar 2008–2009, 31 758, nr. 2 en nr. 3 bevatten het wetsvoorstel en memorie van toelichting van de wet Invoering van een nieuw griffierechtenstelsel, dat het griffierechtstelsel beoogt te vereenvoudigen. burgerlijke zaken (Wet griffierechten burgerlijke zaken)
- ³⁷ Zie <http://www.rechtspraak.nl/> of <http://www.rechtspraak.nl/NR/rdonlyres/E2E4A8C5-AFD9-4A6F-B5BD-8ED90A78356A/0/Handleidingtarievenfebruari2008verbeterd.pdf> voor een overzicht van de geldende tarieven.
- ³⁸ Voor de bepaling van de proceskosten en griffierecht geldt de vordering, zoals die in het slot (petitum) van de dagvaarding staat vermeld, inclusief de rente en kosten.
- ³⁹ De hierbij genoemde tarieven zijn gebaseerd op de respectievelijke tabellen geldend op 1 augustus 2013.
- ⁴⁰ ingevolge art. 2:248 BW.
- ⁴¹ Hoge Raad 6 oktober 1989, NJ 1990/286.
- ⁴² Rechtbank Groningen 7 december 2011, 117101 / HA ZA 10-274
- ⁴³ Vaak is het enkel ondertekend retour zenden van zo'n brief voldoende om genoeg te nemen met bijvoorbeeld 15% van uw (hoofd) vordering. Let wel, u doet dan afstand van 85% van uw vordering, rente en kosten niet eens meegerekend.

ADVOCATENKANTOOR GIJSEN B.V.
SINT MAARTENSLAAN 33
6221 AW MAASTRICHT
T. 043-356 00 00
F. 043-356 00 05

INFO@ADVOCATENKANTOORGIJSEN.NL
WWW.ADVOCATENKANTOORGIJSEN.NL